

Elektronsko orodje za učinkovito pripravo javnih naročil

Katalog živil za javno naročanje, ki ga je izdelala Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, vsebuje podatke ponudnikov in njihovih proizvodov ter jih geografsko umešča na zemljevid Slovenije.

Jana Ramuš in Katarina Jevšjak, GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij

Lokalna t. j. slovenska živila lahko javni zavodi dobavljajo prek različnih mehanizmov, ki jih javno naročniška zakonodaja omogoča oziroma predpisuje. Eden izmen teh je, da lahko javni zavodi v višini 20 odstotkov ocenjene vrednosti celotnega javnega naročila izločijo iz postopka javnega naročanja in sredstva namenijo nakupu lokalnih živil.

Obenem pa mora naročnik skladno z Uredbo o zelenem javnem naročanju pripraviti nabor živil, da:

1. znaša delež ekoloških živil glede na število vseh artiklov živil ali celotne predvidene količine živil najmanj 15 odstotkov (prehodno obdobje);
2. znaša delež živil, ki izpolnjujejo posamezno, več ali vse zahteve iz sheme kakovosti, zaradi česar so ta živila okoljsko manj obremenjujoča, glede na število vseh artiklov živil ali celotne predvidene količine živil, najmanj 15 odstotkov.

Premišljeno oblikovani sklopi za večji delež lokalnega

Da naročnik doseže cilje Uredbe o zelenem javnem naročanju, je potrebno pri pripravi javnega naročila temu primerno oblikovati sklope in načrtovati količine. Enotnega vodila za to ni, saj je oblikovanje sklopov odvisno tudi od ponudbe na trgu in od potreb, ki so lastne posameznemu zavodu, ki živila naroča. Poleg tega je pri oblikovanju sklopov smiselno združevati istovrstne ali podobne izdelke. S premišljeno oblikovanimi sklopi se lahko vpliva na večji delež iz lokalne ponudbe.

Zakon o javnem naročanju (ZJN3) predpisuje, da pri izbiri živil ne sme biti edino merilo cena. Merila za oddajo javnega naročila in relativne uteži za vsakega od teh meril naročniki navedejo v razpisni dokumentaciji. Merila se oblikuje tako, da se omogoči dodatno ponderiranje živil iz shem kakovosti (npr. evropske, nacionalne in privatne sheme kakovosti). Pri tem mora biti oblikovano primerno razmerje med ceno in kakovostjo, ki zagotovi večji delež lokalnih dobaviteljev. Kakovost naj bi tako predstavljala med 20 in 40 odstotkov, razliko do 100 odstotkov pa cena.

Ker pa je sam postopek priprave nabora, okvirnih količin, ocenjene vrednosti in izvedba analize trga živil zelo časovno obremenjujoč, pogosto zmanjka časa ravno za oblikovanje sklopov, izvedbo izločenih sklopov in pripravo ustreznih meril.

Vsi potrebni podatki na enem mestu

Zaradi vseh navedenih dejavnikov smo na Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij (GZS - ZKŽP) izdelali elektronsko orodje »Katalog živil za javno naročanje«, ki omogoča hitro in učinkovito pripravo javnega naročila in izločenih sklopov. Vsebuje podatke ponudnikov in njihovih proizvodov, vključno z alergeni, hranilnimi vrednostmi in certifikati kakovosti, ter jih geografsko umešča na zemljevid Slovenije. Omogoča izpis izbranih živil po posameznih sklopih za objavo na Portalu javnih naročil, oblikovanje sklopov za pripravo javnega naročila in povpraševanje pri ponudnikih za izločene sklope (kratke verige) v višini 20 odstotkov vrednosti celotnega razpisa.

Katalog vsebuje širok nabor živil, njihove hranilne vrednosti, količino pakiranja, alergene, pridobljene certifikate, šifre za naročanje in EAN kode ter preko zemljevida tudi natančno geografsko lego ponudnika.

Katalog omogoča hitro in učinkovito pripravo javnega naročila in izločenih sklopov.

Katalog se stalno dopolnjuje s ponudniki, ki jih v sistem vpeljujejo partnerji projekta. Trenutno je v katalog vpisanih 161 ponudnikov s 3.696 izdelki.

Foto: arhiv GZS

Katalog živil za javno naročanje je bil izbran s strani Evropske komisije kot primer dobre prakse javnega naročanja živil.

Aplikacija omogoča filtriranje živil po proizvajalcu in po tipu izdelka. Naročila vsakega naročnika se shrani za kasnejšo ponovno uporabo. Po izbiri ponudnika je mogoč izpis izbranega ponudnika z izbranimi izdelki. Katalog se stalno dopolnjuje s ponudniki, ki jih v sistem vpeljujejo partnerji projekta. Koordinacijo in vpis kmetov je prevzela Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, zadrug pa Zadruga zveza Slovenije. Trenutno je v katalogu vpisanih 161 ponudnikov s 3.696 izdelki.

Katalog je bil predstavljen vsem partnerskim institucijam, ki so z različnih zornih kotov odgovorna za javno naročanje živil. Predstavili smo ga pristojnim ministrstvom: Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS, Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport RS, Ministrstvu za javno upravo RS in Ministrstvu za zdravje RS. Na povabilo javnih zavodov so bile izvedene tudi predstavitve kataloga na regijskih in nacionalnih aktivih ravnateljev in organizatorjev prehrane v osnovnih šolah, vrtcih in socialno varstvenih zavodih.

Ponudba se prilagaja povpraševanju in obratno

Že s snovanjem aplikacije je bil izdelan načrt vzdrževanja, ki vključuje stalno podporo ponudnikom, javnim zavodom, strokovno nadgradnjo baze skladno

s spremembami področne zakonodaje in stanja na trgu, in ga trenutno pokriva 14 ljudi na treh partnerskih asociacijah. Izvajajo se delavnice za javne zavode, kjer predstavniki javnih zavodov oblikujejo svoje javno naročilo in jim je pri tem postopku nudena strokovna pomoč.

Sama aplikacija omogoča, da se ponudba in povpraševanje »srečata«, kar pomeni, da se ponudba prilagaja povpraševanju in obratno.

Načrtujemo tudi povezavo z nekaterimi obstoječimi aplikacijami, ki jih že uporabljajo javni zavodi, kot so npr. spremljanje realizacije pogodb, knjigovodstvo, uporaba receptur in priprava jedilnikov.

Zaradi enostavnosti uporabe aplikacije in preglednosti ponujenih izdelkov na trgu je Evropska komisija izbrala naš pristop kot primer dobre prakse javnega naročanja živil v Sloveniji in projektno podprla Katalog živil za javno naročanje kot »Joint action« (skupni ukrep, op. a.) za prenos te dobre prakse tudi na druge države članice Evropske unije. [gg](#)

POVEZUJEMO
ŽE **30** LET

Vaš slovenski trgovec z mrežo najkakovostnejših dobaviteljev in pridelovalcev

V Tušu se radi povezujemo. Zato z mislijo na vrhunsko kakovost v svoji ponudbi združujemo domače in tuje **dobavitelje, predelovalce ter pridelovalce**. Le tako vam lahko že tri desetletja s ponosom nudimo samo najboljše.

tuš

www.tus.si